

"Bizi tərcüməçi olmadan da başa düşürlər"

Dövlət Pantomima Teatrının aktyoru Elnur İsmayılovun fikrincə, aktyor öz bədənini yaxşı tanımalıdır

Tələbə yoldaşları ilə birgə baxdığı "Gəldim ki, olam gəmin hərfi" tamaşasından sonra fikrini daha da qətiləşdirdi. Çalışmaq arzusunda olduğu teatrı tapmışdı. İstəyinə çatmaq üçün çox da gözləmədi, teatr rəhbərinin icazəsindən sonra məşqləri, yeni tamaşaların hazırlıq prosesini yaxından izləmək fürsəti qazandı. Qısa bir müddət keçdi və Elnur İsmayılov Dövlət Pantomima Teatrının aktyoru kimi işə başladı, bu teatrın səhnəsində müxtəlif rolları oynadı, xarici ölkələrdə keçirilən beynəlxalq festivallarda iştirak etdi. Prezident mükafatçısı oldu. Bu gün işə artıq o, Dövlət Pantomima Teatrının yüksək dərəcəli aktyorudur.

- Elnur, bu gün Mədəniyyət və İncəsənət Universitetində təhsil alan gələcəyin aktyorlarından soruşsaq, yaqın ki, onlardan cəmi bir neçəsi taleyini Pantomima Teatrı ilə bağlamaq istədiyini deyər...

- Teatr sənətinin bir qolu sayılan pantomimanın özünəməxsus xüsusiyyətləri var. Tamaşaçıya öz fikrini əsasən üz cizgiləri, mimika, bədən plastikasi, rəqslə çatdırılmalısan. Təbii ki, bu da asan məsələ deyil, aktyor və aktrisanın xüsusi bacarıq tələb edir. Amma mən deməzdim ki, bu janrla marqlanan gənclər azdır. Tələbələr bizim teatrın tamaşalarına, məşqlərinə tez-tez gəlib baxırlar. Yaradıcılıq prosesini yaxından izləyəndən sonra pantomimanın necə mürəkkəb bir janr olduğunu görürlər. Çətinliyi görüb gədənələr olsa da, gələcəkdə bizim teatrdə çalışmaq arzusunda olanlar da var. Onlardan bəziləri hətta yeni tamaşalarımızda rol da alır, bu maraqlı və necə deyərler, sehrli aləmə düşürlər.

- Bəs sən özünü bu sehrli aləmə bağlayan nə oldu?

- Orta məktəbdə bədii tədbirlərin hazırlanmasında həmişə fəallıq göstərirdim. Daha çox rəqsin, hərəkətin üzərində qurulan tamaşalarda oynamaqla bağlı xəyallar qururdum. Bu da bəlkə də idmanla məşğul olmağımla bağlı idi. Bir müddət cüdo ilə məşğul olmuşam, iki dəfə qolumdan ciddi zədə alandan sonra idman səhifəsini qapamaq məcburiyyətində qaldım. Mədəniyyət və İncəsənət Universitetinə qəbul olunan ili teatr tamaşalarına baxmağa o qədər də vaxt ayıra bilmirdim, ikinci kursda tələbə dostlarımla birlikdə Dövlət Pantomima Teatrına gəldim. Həmin gün Füzulinin "Leyli və Məcnun" poeması əsasında hazırlanan "Gəldim ki, olam gəmin hərfi" tamaşaçı oynanırdı. Səhnədə baş verənləri izləyəndən sonra başa düşdüm ki, axtardığımı tapmışam. Tamaşa bitən kimi o zaman teatrın həm aktyoru,

həm də truppə müdiri Pərviz Məmmədrzayevə yaxınlaşıb fikirlərini bildirdim. O mənə teatrın rəhbəri Bəxtiyar Xanizadə ilə görüşdürdü. Bəxtiyar müəllim tamaşa barədə, pantomima janrı haqqında maraqlı söhbət etdi və teatrdəki məşq proseslərini yaxından izləməyə icazə verdi. Həmin görüşü müddət sonra bu teatrla marqlanmağa, məşqlərə və tamaşalara baxmağa başladım. Qısa bir müddət keçdi və Bəxtiyar müəllim mənə - ikinci kurs tələbəsini - ştata götürdü, rolları etibar etdi. 2002-ci ildən artıq Dövlət Pantomima Teatrında çalışıram. Bu günə kimi səhnədə az-çox nə əldə etmişəmsə Bəxtiyar Xanizadə başda olmaqla bu yaradıcı və mehriban kollektivin sayəsində olub.

Fürsətdən istifadə edib onların hər birinə minnətdarlığımı bildirirəm.

- Özün də qeyd etdiyin kimi, artıq ikinci kursdan Pantomima Teatrında çalışmağa başladın. Bəs sənət müəllimin, Xalq artisti Əlabbas Qədirovun bu seçimə münasibəti necə oldu?

- Rəhmətlik Əlabbas müəllim böyük aktyor olmaqla yanaşı həm də gözəl pedaqoq idi, bizi həmişə yaradıcılıq axtarırları aparmağa sövq edirdi. Teatr seçiminə gəlincə, heç birimizə qadağa qoymamışdı, əksinə, deyirdi ki, kim özünü hansı teatrdə realizə edə bilirsə orada da çalışsın. Əlabbas müəllim öz dəyərli məsləhətlərini tələbələrindən əsirgəməirdi.

- Pantomima janrı öz klassik forması ilə məhdudlaşmayaraq zaman-zaman müəyyən dəyişikliklərə məruz qalıb. Artıq 200 ildən çoxdur ki, sözdən istifadə olunan pantomim tamaşaları hazırlanır. Elə sizin teatrın repertuarında da belə səhnə

əsərləri var...

- Düzdür, klassik pantomima tamaşasında ifadə vasitəsi kimi əsas söz yox, hərəkət sayılıb. Amma Marsel Marsonun adı ilə bağlı olan divar göstərmək, kəndir dartmaq kimi elementlərdən artıq nadir hallarda istifadə olunur. İndi heç kim pantomimanı necə deyərler, lal-kar tamaşası kimi qəbul etmir. Bu gün dünyada rəqs pantomiması, eksentrik pantomima, akrobatik pantomima janrında tamaşalar oynanılır. Təbii ki, bizim teatrın repertuarında da belə tamaşalar var. Teatrımızın yaradıcısı və baş rejissoru Bəxtiyar müəllim də həmişə deyir ki, bu gün pantomima aktyoru universal olmalı, danışmağı, şeir deməyi, mahnı oxumağı, rəqs etməyi bacarmalı, həm də öz bədənini yaxşı tanımalıdır.

- Dövlət Pantomima Teatrı tez-tez müxtəlif ölkələrdə keçirilən beynəlxalq festivallarda iştirak edir. Bir gənc aktyor kimi sən belə tədbirlərdə nə görüb-götürsən?

- Beynəlxalq festivallar, xarici qastrollar bir neçə cəhətdən faydalıdır. Əvvəla, başqa ölkələrdə Azərbaycan teatr sənətini tanımaq, təbliğ etmək fürsəti qazanırıq. Repertuarımızdakı ən yaxşı səhnə əsərlərini festival iştirakçılarına,

kimi teatrımız Fransada, Almaniyada, Hollandiyada, Avstriyada, İsveçrədə, Türkiyədə, Rusiyada, İranda, Gürcüstanda, Bolqarıstanda, Misirdə, Səudiyyə Ərəbistanında keçirilən festival və tədbirlərdə uğurla iştirak edib. Belə səfərlər zamanı başqa ölkələrdəki həmkarlarımızın hazırladıqları tamaşalara baxırıq, fikir mübadiləsi aparırıq, dünyada teatrlarındakı yeniliklərdən xəbərdar oluruq.

- Tanınmış qələm sahibi, Əməkdar jurnalist Dağbəy İsmayılov oğlunun iştirak etdiyi tamaşalara baxırmı?

- Atam mənə ilk dəfə səhnədə "Manqurt" tamaşasında görüb. Dünya şöhrətli yazıçı Çingiz Aytmatovun "Gün var əsrə bərabər" əsərinin motivləri əsasında hazırlanan həmin tamaşada Nayman döyüşçüsünü oynayırdım. Belə bir monumental əsərin teatrımızda tamaşaya qoyulması atamın çox xoşuna gəldi. Vaxt azlığından tez-tez tamaşalarımıza gəlib baxa bilməsə də həmin mənəm, həm kollektivimizin yaradıcılığı ilə həmişə marqlanıram.

- Ötən mövsümə Xalq artisti Bəxtiyar Xanizadənin müəllifi və quruluşçu rejissoru olduğu "Adajio" tamaşası ilə yekun vurdunuz. Həmin

tamaşaçılara göstəririk. Pantomima- mın əsas üstünlüklərindən biri də onun beynəlxalq dilə malik olmasıdır, tamaşanın tərcüməyə ehtiyacı yoxdur. Ona görə də getdiyimiz xarici şəhərlərdə tamaşaçılarla dil baryeri olmur.

Yeri gəlmişkən, dünyada pantomima teatrlarının sayı o qədər də çox deyil, onların əksəriyyəti özəl studiya kimi fəaliyyət göstərir, MDB məkanında yalnız Azərbaycanda və Gürcüstanda dövlət statuslu pantomima teatrları var.

İkincisi də siz deyən kimi, öyrənmək, təcrübə mübadiləsi aparmaq baxımından qastrolların, beynəlxalq festivalların əhəmiyyəti böyükdür. Bu günə

tamaşada sən rəqslərin quruluşçusu kimi də tanıdıq. Təklif Bəxtiyar müəllimdən gəldi?

- Söhbətimizin əvvəlində qeyd etdiyim kimi, teatrımızın rəhbəri aktyorların hərtərəfli inkişafına çalışır. "Adajio" hazırlananda Bəxtiyar müəllimin təklifi ilə özümü bu işdə sınaqdan və rəqslərə quruluş verdim. Tamaşaçıları, mətbuat kollektivimizin yeni işini yaxşı qarşıladı. Sevinirəm ki, bu uğurda mənəm də payım var. Teatrımız yeni mövsümü də "Adajio" ilə açmağı planlaşdırır.

Etibar CƏBRAYILOĞLU